

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL UYGULAMALI GAZ VE ENERJİ TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA MÜHENDİSLİK SANAYİ TİCARET A.Ş. (UGETAM)

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	2

KISALTMALAR

BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
KDV	Katma Değer Vergisi
KGK	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
UGETAM AŞ	İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik AŞ

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kiralanan Arazi Üzerine İnşa Edilen Yapıların Binalar Hesabında İzlenmesi
2. Kullanılan Yazılım ve Programlara İlişkin Harcamaların Haklar Hesabında İzlenmemesi
3. İştirak Edilen Şirkete Yapılan Sermaye Taahhüdünün İlgili Hesaplarda İzlenmemesi
4. Demirbaş Envanter İşlemlerinin Yapılmaması ve Demirbaşlar Hesabının Güvenilir Bilgi Sunmaması
5. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
2. Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması
3. Teminat Mektuplarının Bilanço Dipnotlarında Gösterilmemesi
4. Şirket Bütçesinden Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yönetici Personele Yönetici Sorumluluk Sigortası Yaptırılması
5. Şirket Çalışanlarından Bazılarına Bir Yılda 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması
6. Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Bazı Alımlarda Mevzuata Uyulmaması
7. Teknik Şartnamede Öngörülen Bazı Yükümlülükler Yerine Getirilmediği Halde Yükleniciye Ceza Uygulanmaması
8. Şirket Ana Hizmet Binasının Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik AŞ (UGETAM AŞ), İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (mülga) hükümlerine göre 2005 yılında, İstanbul Denetim Eğitim ve Teknolojik Hizmetler AŞ (İDETAŞ) olarak kurulmuş ve 18.07.2005 tarihinde ticaret siciline tescil olup, isim değişikliği 18.06.2006 tarihli sicil değişikliği ile gerçekleştirilmiştir.

UGETAM AŞ, Şirket ana sözleşmesinde gösterilen faaliyet alanı çerçevesinde; eğitim hizmetleri, müşavirlik, kontrol ve denetim hizmetleri, teknolojik hizmetler, enerji verimliliği hizmetleri, bilişim ve yazılım sektörüne yönelik hizmetler ve her nevi araştırma ve geliştirme hizmetleri ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin gerçekleştirilebilmesi için Türkiye sınırları içinde bulunan taşınmazlar üzerinde aynı hak tesis edebilmekte, bunları alıp satabilmekte, kira ile işletebilmekte veya kiraya verebilmektedir.

Şirket, özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket, gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tabi tutulmuştur.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunmaktadır. Yönetim kurulu üyeliğine gerçek veya tüzel kişiler seçilebilmektedir. Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişi de tüzel kişiyle birlikte tescil ve ilan olunmaktadır. Tüzel kişi adına sadece bu tescil edilmiş gerçek kişi toplantılara katılıp oy kullanabilmektedir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile

yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan Yönetim Kurulu, ortakları temsilen on dokuz üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 07.04.2022, 23.09.2022 ve 14.12.2022 tarihli Genel Kurul kararları ile seçilmiştir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, iki müdürlük, on bir şeflik ve hukuk müşavirliğinden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2022 tarihi itibarıyla 206'dır. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Şirketin nominal sermaye tutarı 50.000.000,00 TL olup, sermayesinin 20.000.000 TL'si ödenmiş durumdadır.

Şirketin 2022 yılı dönem sonu itibarıyla aktif toplamı 70.570.187,35 TL TL, net satışları 167.820.877,26 TL olup, dönem net zararı 16.302.367,25 TL'dir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şirket sermayesinin dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olmakla birlikte, doğrudan sermaye payı bulunmamaktadır. Şirketin 31.12.2022 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İSFALT İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. AŞ	10.000.000 TL	20
İstanbul Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	5.000.000 TL	10
İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. AŞ	14.875.000 TL	29.75
İSTAÇ İstanbul Çevre Yönetimi San. ve Tic. AŞ	19.875.000 TL	39.75
İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. AŞ	250.000 TL	0.50
Toplam	50.000.000 TL	100

UGETAM AŞ'nin iştirak ettiği bir şirket bulunmakta olup, bu iştirake ve sermayesine katılım oranlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
------------------	----------------------	-------------------

İSETAŞ İstanbul Elektrik Tedarik AŞ	2.400.000 TL	8
-------------------------------------	--------------	---

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'un "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinde; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda fonksiyon esasına göre ilgili hesaplara kaydedilmekte, ayrıca yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de gider yerlerine göre izlenmektedir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketlerin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

6102 sayılı Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulları, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında (TMS) öngörülmuş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlamakta ve genel kurula sunmaktadır. Anonim şirketlerin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığı, borç ve yükümlülükleri, öz kaynakları ve faaliyet sonuçları tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir şekilde şeffaf ve güvenilir olarak çıkartılır.

6102 sayılı Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurullarının yıllık faaliyet raporları, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe

uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında (ve söz konusu Kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Ugetam AŞ bu kapsamda bağımsız denetime tabi değildir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız denetime tabi olup TFRS'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına, ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine; kapsama dâhil olmayan kurum, kuruluş ve işletmelere yönelik Kurum tarafından henüz bir TMS yayınlanmadığından bunların münferit ve/veya konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında yürürlükteki mevzuatın uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin münferit ve/veya konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında isteğe bağlı olarak TFRS'leri ya da BOBİ FRS'yi uygulayabileceğine karar verilmiştir.

Şirket, 2022 yılı faaliyetlerine ilişkin olarak bağımsız denetime tabi olmayıp tercihe bağlı olarak TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Öz kaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamıştır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,

- Öz kaynak değişim tablosu.

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından, Şirket'te bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi, idare yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; kuruluşun amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan sistemi ifade etmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında

yönetim kurulunun; işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla işlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabileceği ifade edilmiştir. Şirkette söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirket, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte, iç kontrol işlemlerine ilişkin olarak anılan Kanun hükümlerine benzer aşağıdaki uygulamalar mevcuttur:

- Muhasebe sistemine yansıyan tutarlar ile fiili envanter arasında periyodik mutabakatlar yapılmaktadır. Günlük kasa kontrolleri, günlük banka mutabakatları ekstre üzerinden, aylık borç/alacak mutabakatları telefon ve mail yolu ile, yıllık mutabakatlar ise yazılı olarak yapılmaktadır.

- İç Yönerge gereğince imza sirkülerindeki yetkiler dahilinde, Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Vekili, Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Müdür, müdürler ve şeflerin münferiden atacakları imzalarda yetki ve limitleri belirlenmiştir.

- Yine söz konusu İç Yönergeye göre; belirlenen limitler dahilinde ödemeler, birinci derece imza yetkilisi Genel Müdür ile ikinci derece imza yetkilisinin müşterek imzası ile gerçekleştirilmektedir.

- Şirket tarafından çıkarılmış olan İnsan Kaynakları Yönergesi ve buna bağlı olarak çıkarılan Disiplin Yönergesi mevcuttur.

- Yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, birimlerin işlemlerine ilişkin süreçlerde birbirlerinin kullandıkları programlara ve iş süreçlerine müdahaleleri yönetim politikası olarak engellenmiştir.

- Yine yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, yapılan mali işlemlerde üst birim müdürleri alt yetkililerin işlem ve süreçlerini kontrol etmektedir.

- Şirketin faaliyetlerine yönelik iş süreçleri tanımlanarak yönerge, çalışma talimatı, görev tanımı gibi prosedürler belirlenmiştir.

- Şirkette görevler ayrılığı ilkesi prensipte mevcuttur.

- Şirketin vermiş olduğu hizmetin kalitesini yükseltmek ve müşteri memnuniyetini arttırmak amacıyla entegre yönetim sistemi altında TS EN ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi,

TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, TS ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği, TS EN ISO 27001 Bilgi Güvenliği yönetim sistemi ve TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi mevcuttur.

- Şirket ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve SPICE TS ISO IEC 15504 Yazılım Süreçleri Değerlendirilmesi ve Organizasyonel Olgunluk sertifikalarına sahiptir. Bu doğrultuda düzenli olarak sistemler denetlenmekte ve iyileştirilmektedir.

- Şirket çalışanları, bilgi sistemleri ve kurumsal yazılım çözümleri sistemlerine yazılı beyan onay stratejisi ile erişim sağlamaktadır. Kurumsal yazılım çözümleri programında her kullanıcının kendine özgü rol ve yetkileri tanımlanmış olup, hareket alanı pozisyon, unvan, bölüm vb. kriterlere göre sınırlandırılmıştır.

İç kontrolün geliştirilmesine yönelik uygulamaların devam ettiği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik AŞ 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kiralanan Arazi Üzerine İnşa Edilen Yapıların Binalar Hesabında İzlenmesi

Kiralanan arazi üzerine inşa edilen hizmet binası yatırımının 252-Binalar Hesabında izlendiği görülmüştür.

(1) sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde; işletmelerin her türlü binalar ile bunların ayrılmaz parçalarını 252-Binalar Hesabında izlemesi gerektiği, kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkullerin kullanılması için yapılan ve kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan varlıkların bedellerinin 264 Özel Maliyetler Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Şirkete arazi kiraya verilmesi işi teknik şartnamesinin 20'nci maddesinde; yapılan ek tesis ve tadilattan mütemmim cüz mahiyetinde olanların kira bitiminde bir bedel karşılığı olmaksızın Belediye'ye intikal edeceği hükmü yer almaktadır.

Şirket, İBB'den kiralamış olduğu tesis işlevindeki arazi üzerine ek tesis niteliğinde idari bina inşa etmiş olup, bu bina yukarıda yer verilen teknik şartname hükmü gereği kira sözleşmesi sonunda İBB'ye bedelsiz devredilecektir.

Buna göre, Şirketin kiralamış olduğu arazi üzerine yapmış olduğu idari bina yatırımına ilişkin harcamaları 264-Özel Maliyetler Hesabında izlemesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin, yukarıda bahsi geçen ve 264 Özel Maliyet Hesabında izlemesi gereken 2.439.623,43 TL ek tesis harcamasını 252-Binalar Hesabında izlediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2023 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak düzeltme kayıtları ilgili yıl içerisinde tamamlanmadığından, 264-Özel Maliyet Hesabı 2022 yılı mali tablolarında doğru bilgi sunmamıştır.

BULGU 2: Kullanılan Yazılım ve Programlara İlişkin Harcamaların Haklar Hesabında İzlenmemesi

Şirketin çeşitli iş ve işlemleri için kullandığı yazılım ve programların 260-Haklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

(1) sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde; imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi belirli bir bedel ödenerek elde edilen hukuki tasarrufların 260-Haklar Hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirketin yazılım ve programlara ilişkin gerçekleştirdiği toplam 5.986.831,40 TL harcamayı 260-Haklar Hesabında izlemesi gerekirken, 267-Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlediği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2023 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak düzeltme kayıtları ilgili yıl içerisinde tamamlanmadığından, 260-Haklar Hesabı 2022 yılı mali tablolarında doğru bilgi sunmamıştır.

BULGU 3: İştirak Edilen Şirkete Yapılan Sermaye Taahhüdünün İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Şirketin, ortağı olduğu bir Şirkete sermaye taahhüdünde bulunmasına rağmen, bu taahhüdü mali tablolarda izlemediği görülmüştür.

(1) sıra no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde, iştirakler için sermaye taahhüdünde bulunulması durumunda, taahhütte bulunulan tutarların 242-İştirakler Hesabı karşılığında 243-İştiraklere Sermaye Taahhütleri Hesabı alacağına izleneceği, taahhüt yerine getirildikçe de ilgili tutarların 243 No.lu hesaba borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede Şirketin, ortağı olduğu bir Şirkete toplamda 2.400.000,00 TL sermaye taahhüdünde bulunduğu, bu taahhüdün 1.200.000,00 TL'lik kısmının yerine getirildiği ve 242-İştirakler Hesabında izlediği, ancak yerine getirilmemiş 1.200.000,00 TL taahhüdün 242 No.lu hesabın borcu ile 243-İştiraklere Sermaye Taahhütleri Hesabının alacağına izlenmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2023 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak düzeltme kayıtları ilgili yıl içerisinde tamamlanmadığından, 24-Mali Duran Varlıklar Hesap Grubu 2022 yılı mali tablolarında doğru bilgi sunmamıştır.

BULGU 4: Demirbaş Envanter İşlemlerinin Yapılmaması ve Demirbaşlar Hesabının Güvenilir Bilgi Sunmaması

Şirket tarafından 2022 yılı içerisinde demirbaş envanter işlemlerinin yapılmadığı ve 255-Demirbaşlar Hesabının doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "III – Envanter" başlıklı 66'ncı maddesinde; her tacirin, ticari işletmesinin açılışında varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkartacağı belirtilmiş; tacirlerin açılıştan sonra her faaliyet döneminin sonunda da böyle bir envanter düzenleyeceği ifade edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Envanter çıkarmak" başlıklı 186'ncı maddesinde ise envanter çıkarmak; bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve müfredatlı olarak tespit şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un "Bilanço" başlıklı 192'nci maddesinde ise bilanço; envanterde gösterilen kıymetlerin tasnifli ve karşılıklı olarak değerleri itibariyle tertiplenmiş hulasası şeklinde ifade edilmiştir.

Mezkur mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, ticaret şirketleri dahil tüm tacirlerin, faaliyet başlangıcından itibaren faaliyet dönemini esas alarak periyodik envanter çalışması yapması; yapılacak bu çalışma sonucunda hazırlanacak listelerin, varlıkların adet ve değeri hakkında ayrıntılı bilgi sunması gerekmektedir. Ayrıca 213 sayılı Kanun'da yer alan bilanço ve envantere ilişkin tanımlamalara bakıldığında, envanter sonuçlarının, dönem içi kayıt ve işlemler de dikkate alınarak, önceki dönem bilanço ve envanter sonuçları ile uyumlu olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin 2021 yılından önceki dönemlere ilişkin herhangi bir envanter çalışmasının mevcut olmadığı, 2021 yılında bir envanter çalışması yapıldığı ancak bu çalışmanın da önceki dönemlerden gelen bir envanter listesi olmadığından karşılaştırmalı şekilde yapılamadığı, muhasebe sisteminde kayıtlı değerler üzerinden bir sayım şeklinde yapıldığı, 2022 yılında ise envanter çalışmasının hiç yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2021 yıl sonunda envanter çalışması ve sabit kıymetler ile ilgili işlemlerin yapıldığı; 2023 yıl sonuna kadar tekrar sayım yapılması ile zimmet sistemi kurulumu ve bu sistem üzerinden sınıflandırmaların takip edilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Şirket tarafından bir önceki yıl envanterinin usulüne uygun yapılmaması, 2022 yılında ise herhangi bir envanter çalışması yapılmaması, 255-Demirbaşlar Hesabının güvenilir bilgi sunamamasına neden olmuştur.

Buna göre, Şirketin mülkiyetine geçip muhasebeleştirilen demirbaşların hali hazırda mevcut olup olmadığı konusunda güvence almak; varsa zayi ve kaybolan demirbaşlara ilişkin sorumlulukların tespitini sağlamak ve muhasebe ile fiili envanteri uyumlaştırmak amacıyla, yıllar itibarıyla karşılaştırmalı envanter çalışmasının yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Şirket işçileri için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve dolayısıyla mali tablolarda izlenmediği görülmüştür.

(1) seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" bölümünde yer alan "Hesap planı açıklamaları" başlıklı (C) bendinde; hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının ilgili gider hesaplarına borç, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği; izleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Anılan Tebliğ'in "I-Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı bölümünde ihtiyatlılık kavramının; muhasebe olaylarında temkinli davranılmasını ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin gözönüne alınmasını ifade ettiği belirtilerek, bu kavram gereği, işletmelerin muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayıracakları ifade edilmiştir.

Tebliğ'in yine aynı bölümünde tanımlanan dönemsellik kavramının; işletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasını ifade ettiği belirtilerek, bu kavram gereği, gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirileceği, hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirketin, personel için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarını ayırmadığı ve 372 veya 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarında izlemediği tespit edilmiştir. Bu durum, Şirketin ileride ödenmesi muhtemel yükümlülüklerini, karşılık ayırarak ilgili dönemlerinde giderleştirmemesine, dolayısıyla yükümlülüklerin mali tablolarda olması gerekenden az, ticari karın ise olması gerekenden fazla görünmesine neden olmuştur.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, kıdem tazminatı karşılık giderlerinin kanunen kabul edilen giderler arasında olmadığı ve dolayısıyla vergi matrahından indirilemediği, bu nedenle Şirket tarafından Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenen mali tablolarda kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı belirtilmiştir.

Ancak bir giderin kanunen kabul edilmesi ya da edilmemesi, ilgili tutarın muhasebeleştirilmesi açısından herhangi bir hüküm doğurmayıp, giderin kanunen kabul edilmemesi muhasebeleştirilmesine engel olmamakta; muhasebeleştirilen bu giderler vergi beyannamelerinde matraha ayrıca eklenmektedir. Nitekim Şirketin muhasebe kayıtlarında ve kurumlar vergisi beyannamelerinde, çeşitli kanunen kabul edilmeyen giderlere yer verilmiştir.

Sonuç olarak, mali tabloların doğru bilgi sunması ve ileride ödenmesi muhtemel yükümlülüklerinin takip edilebilmesi açısından, ihtiyatlılık ve dönemsemsellik kavramları gereği işçiler için hesaplanan kıdem tazminatlarının vadesine göre 372 veya 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarında izlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

Şirket bünyesinde çalışan işçilerin kullanılmamış yıllık izin haklarının bulunduğu, mevzuata uygun olmayan bu durumun ayrıca Şirket açısından mali risk oluşturduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak

kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, işçinin yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanun'a paralel bir şekilde yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ncı maddede belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için 755,00 TL (2022 yılı için güncellenmiş tutar) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, işçilerin yıllık izin haklarından feragat edemeyecekleri, işçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde kullanılmamış izinlerinin bulunması durumunda, bu izin haklarının ücrete dönüşeceği anlaşılmaktadır. İşçilerin izin haklarının yıllar itibarıyla kullandırılmayıp, birikmesine sebep olunması mevzuata uygun olmayacağı gibi, hem Şirketin ileride ödemesi gereken birikmiş mali yük altına girmesine neden olacak hem de idari para cezasına sebep olabilecektir.

Yapılan incelemelerde Şirkette çalışan 4 işçinin 100 günün üzerinde izin hakkı olduğu, 11 işçinin ise 50 günün üzerinde izin hakkı olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, tüm çalışanların yıllık izin planlarının yapılması konusunda çalışma başlatıldığı; yapılan yıllık planlama çerçevesinde 2023 yılı itibarıyla biriken yıllık izinlerin kullandırılmaya başlandığı, Şirkete ek yük getirmemesi adına çalışanların biriken yıllık izinlerinin kullandırılması gayretinin, yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, gerek mevzuata uygunluk açısından gerekse Şirkete ek mali külfet getirmemesi amacıyla yıllık izinlerin süresinde kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşlanması

Şirkette görev yapan personel ile bunların aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılarak poliçe bedellerinin şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların, madde kapsamında sigortalı sayılacakları ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, genel sağlık sigortalısı sayılacakları belirtilmiştir.

Buna göre, İhale kapsamında özel sağlık sigortası yaptırılan tüm personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, 5510 sayılı Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaktadır ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

Kamu kaynağı kullanmayan anonim şirketlerde üst düzey yöneticiler için özel sağlık sigortası ya da tamamlayıcı sağlık sigortası yapılabilmekte ve bu uygulama özel sektör mantığı gereği bir teşvik unsuru olabilmektedir. Bu durumda dahi, kapsam üst düzey yönetici vasfını haiz personel ile sınırlandırılmakta ve genel olarak aile fertleri dikkate alınmamaktadır. Aile fertleri uygulamasında ise genel olarak, indirimli bedellerin personel tarafından karşılanması suretiyle sigorta yapılmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket Yönetim Kurulunun 07.12.2021 tarih ve 2021/57 sayılı Kararı gereğince çıkılan açık ihale sonucu 2022 yılını kapsamak üzere Şirket personeli ve aile fertleri için toplamda 110 kişiye özel sağlık sigortası yaptırıldığı ve 365.940,22 TL bedelin şirket bütçesinden ödendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket; özel sağlık sigortası hakkında Şirketin İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nde belirtilen unvanların yararlandığını, bu imkânın, çalışma hayatı içerisinde yoğun iş temposu ile birlikte personelin yönetim ve denetim

sorumluluğunu da üstlenmiş bulunan, yönetici grubuna ve aile üyelerine, yoğun çaba ve emekleri karşılığında bir teşvik unsuru olarak sağlandığını ifade etmiştir. Şirket tarafından ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesi kapsamında, özel sağlık sigortası harcamalarının belirli şartlar altında gelir vergisi matrahından indirilebileceğinin düzenlendiği, madde hükmünden anlaşılacağı üzere Devletin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik ettiği, nitekim profesyonel anonim şirketlerde üst düzey yöneticilerin motivasyonlarını arttırarak şirketin menfaatine olacak şekilde daha etkin ve verimli olmalarını sağlamak amacıyla özel sağlık sigortası yaptırılabileceği belirtilmiştir.

Ancak, Anayasanın 124'üncü maddesinde kimlerin yönetmelik çıkartabileceği düzenlenmiş olup, bunlar arasında şirketler sayılmamıştır. Dolayısı ile Şirketin yönetmelik çıkartma yetkisi bulunmadığından, belirtilen yönetmeliğin Şirket içi yönerge olduğu değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Diğer taraftan, üst düzey yöneticiler ve bunların aile fertleri adına Şirket bütçesinden yaptırılan özel sağlık sigortalarının gerek Gelir Vergisi Kanunu'na uygun olduğu ve gerekse çalışanların motivasyonlarını arttırmak suretiyle şirkete olan katkılarını artıracığı gerekçeleri ileri sürülmüş olsa da; adına poliçe düzenlenen her bir şirket çalışanı ve bunların aile fertleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

Yine, Şirket tarafından, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme ile çalışanlar ve bunların aile fertleri adına özel sağlık sigortası yaptırılmasının teşvik edildiği belirtilmiş olsa da; Kanun'da yapılan düzenlemenin amacı, kamu kaynağı kullanılarak özel sağlık sigortası yaptırılmasına yönelik olmayıp, özel sağlık sigorta poliçe bedellerinin çalışanların gelir vergisi matrahından indirilmesine yöneliktir.

6102 sayılı Kanun'un 369'uncu maddesinde; yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü oldukları belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 553'üncü maddesinde; kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yönetici ve tasfiye memurlarının, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, sebebiyet verdikleri zarardan sorumlu olacakları, 555'inci maddesinde; şirketin uğradığı zararın tazminini, şirket ve her bir pay sahibinin isteyebileceği; 560'ıncı maddesinde ise sorumlu olanlara karşı tazminat isteme hakkının, davacının zararı ve sorumluyu

öğrendiği tarihten itibaren iki ve her hâlde zararı doğuran fiilin meydana geldiği günden itibaren beş yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, kamu sermayesi kullanan Kuruluşun Şirket zararına uğramaması, diğer taraftan yönetim kurulu üyeleri ile diğer yöneticiler hakkında hukuki sorumluluğa sebebiyet verilmemesi bakımından; Sosyal Güvenlik Kurumu primleri ile personelin alacağı sağlık hizmetlerinin Devletin sunmuş olduğu standartlar çerçevesinde karşılandığı dikkate alınarak, bu standartlar dışında alınmak istenen sağlık hizmet giderlerinin kamu kaynakları ile karşılanmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Teminat Mektuplarının Bilanço Dipnotlarında Gösterilmemesi

Şirketin faaliyetleri kapsamında almış olduğu ve ilgililere verdiği teminat mektuplarını bilanço dipnotlarında göstermediği tespit edilmiştir.

(1) seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "1-Muhasebe Temel Kavramları" bölümünde; tam açıklama kavramının; mali tabloların bu tablolardan yararlanacak kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

Aynı Tebliğ'in "Mali tablolar ilkeleri" bölümünde; bilanço ve gelir tablosunun dipnotları ve ekleri ile birlikte temel mali tabloları oluşturduğu; "Bilanço İlkeleri" bölümünde ise; verilen rehin, ipotek ve bilanço kapsamında yer almayan diğer teminatların özellik ve kapsamlarının bilanço dipnot veya eklerinde açıkça belirtileceği, bu ilkenin, alınan rehin, ipotek ve bilanço kapsamında yer almayan diğer teminatlar için de geçerli olduğu ifade edilmiştir.

Buna göre, bilanço ve gelir tablosu dipnotlarının, temel mali tabloların unsurları ve tam açıklama kavramı bakımından, diğer unsurlardan farklı olmadığı; bilanço kapsamında yer almayan, başka bir deyişle nakdi nitelikte olmayan teminatların bilanço dipnotlarında gösterileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan inceleme, Şirketin almış olduğu 5.556.242,09 TL teminat mektubu ile ilgililere verdiği 5.716.997,19 TL teminat mektubuna bilanço dipnotlarında yer verilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2023 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak düzeltme kayıtları ilgili yıl içerisinde tamamlanmadığından, Bilançonun ayrılmaz parçası niteliğindeki dipnotları 2022 yılı mali tablolarında doğru bilgi sunmamıştır.

BULGU 4: Şirket Bütçesinden Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yönetici Personele Yönetici Sorumluluk Sigortası Yaptırılması

Yönetim Kurulu üyeleri ve Şirket yöneticilerinin iş ve işlemleri kapsamında Şirkete verebilecekleri zararların, yine Şirket bütçesinden sigortalatıldığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 553'üncü maddesinde; şirket yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde oluşacak zararlardan, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 555'inci maddesinde ise; şirketin uğradığı zararların tazminini, şirket ve her bir pay sahibinin isteyebileceği belirtilmiştir.

Şirketlerde yönetim kurulu üyeleri ve diğer yöneticilerin, görevlerinden kaynaklı şirkete verebilecekleri zararlardan mesuliyetlerinin, üstlendikleri görevlerinin doğal bir sonucu olarak ve özenli davranma sorumluluğu kapsamında 6102 sayılı Kanun'da düzenlendiği görülmektedir.

Dolayısıyla, yöneticilerin görevlerini kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak yapmalarını sağlamaya yönelik, şirketlere verilen zararların tazminine ilişkin düzenlemelerle; bu zararların tazmininin şirket bütçesinden yaptırılacak mali mesuliyet sigortaları ile yine şirketlere yansıtılması durumu örtüşmemekte, yöneticilerin iş ve işlemlerinde kuruluşlarına karşı özenli davranma yükümlülüklerinin, yine kuruluşlarına fatura edilmesi anlamına gelmektedir.

Yapılan incelemede, Şirket Yönetim Kurulu üyeleri ile yönetim personelinin, şirkete karşı mali sorumluluklarına yönelik olarak 186.700,00 TL tutarında "Yönetici Sorumluluk Sigortası Hizmet Alımı" yapıldığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, yönetici sorumluluk sigortası poliçesi kapsamının; sigortalının yasal olarak elde etme hakkını haiz olmadığı kar ya da çıkarlardan yararlanma veya kasıtlı olarak işlenen hileli ya da sahte işlem ya da emniyeti suistimal, bedeni zarar ve/veya maddi zarar ile maddi yaptırımlar dışında kalan haller olarak düzenlendiği, dolayısıyla mali sorumluluk sigortasının Şirketin sorumlu olanlara karşı tazminat isteme hakkına aykırılık teşkil etmediği gibi kast vb. nedenlerle sebebiyet verilen zararların

poliçede teminat dışı tutulmuş olmasının Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile paralellik gösterdiği; yapılan sorumluluk poliçesinin, şirketlerde yönetim kurulu üyeleri ve diğer yöneticilerin, görevlerinden kaynaklı şirkete verebilecekleri zararlardan mesuliyetlerini, üstlendikleri görevlerinin doğal bir sonucu olarak ve özenli davranma sorumluluğu kapsamına aykırı davranışları halinde bu davranışlarını teminat altına almadığı; ayrıca sorumluluk sigortasının, şirketin yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin özenli davranma ve kasıtlı eylemlerinden doğan sorumluluğunu bertaraf etmediği; Sigortanın, Şirketin gün geçtikçe artan iş hacmi kapsamında büyüyen risklere karşı güvence sunduğu; Sorumluluk sigortasının oluşabilecek çeşitli masraf ve zararları kapsamakta olduğundan Şirketin sürdürülebilir ticari hayatının ve kurumsal yönetim gereği risk yönetim faaliyetlerinin bir parçası olarak Şirket menfaatine olduğu ifade edilmiştir.

Ancak, 6102 sayılı Kanun'un 369'uncu maddesinde yer alan, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü oldukları hükmü ile; aynı Kanun'un 553'üncü maddesinde yer alan kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yönetici ve tasfiye memurlarının, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri halinde, sebebiyet verdikleri zarardan sorumlu olacakları hükmünden; yöneticilerin Şirkete karşı mali sorumluluklarının yalnızca "yasal olarak elde etme hakkını haiz olmadığı kar ya da çıkarlardan yararlanma veya kasıtlı olarak işlenen hileli ya da sahte işlem ya da emniyeti suistimal, bedeni zarar ve/veya maddi zarar ile maddi yaptırımlar" olmadığı, kanunlardan ya da esas sözleşmeden kaynaklanan tüm sorumlulukların kusurlu şekilde ihlali neticesinde doğabilecek Şirket kayıplarının rücusunu içerdiği anlaşılmaktadır.

Polişe kapsamına bakıldığında yönetim sorumluluğu çerçevesinde; sigortalı yöneticiler aleyhine açılıp Şirketçe karşılanan tazminat taleplerinin; bağımsız yönetim kurulu üyelerine hasardan dolayı ödenebilecek diğer tüm tazminatların, yine yönetici sorumluluğu kapsamında Şirket aleyhine menkul kıymetler ile ilgili bir tazminat talebinden dolayı Şirketin maruz kalacağı hasarın vb. yöneticilerin kusurları ile Şirkete verebilecekleri zararların kapsama dahil edildiği görülmektedir. Dolayısıyla Şirket yöneticilerinin kusurları ile Şirketi muhatap edebilecekleri sorumlulukları, kendilerine rücuyla engelleyecek şekilde Şirket bütçesinden sigortalattıkları anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, Yönetim Kurulu üyeleri ve diğer yöneticilerin, yönetici sorumluluk sigortası yaptırmayı istemeleri durumunda; bu sorumluluk Şirkete ait olmayıp, yöneticilere Şirkete karşı getirilmiş bir sorumluluk olduğundan, sigorta bedellerini kendilerinin

karşılanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Şirket Çalışanlarından Bazılarına Bir Yılda 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması

Şirkette istihdam edilen işçilerin bazılarına, 4857 sayılı İş Kanunu'nda azami süre olarak belirtilen yıllık 270 saati aşan sürelerde fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinin sekizinci fıkrasında; fazla çalışma süreleri toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un "Çalışma süresi" başlıklı 63'üncü maddesinin son fıkrasında; çalışma sürelerine ilişkin uygulama şekillerinin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir.

İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla çalışmada sınır" başlıklı 5'inci maddesinde; fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı, bu süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu belirtilmiştir.

Yine 4857 sayılı İş Kanunu'nun "İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık" başlıklı 104'üncü maddesinde; personelini Kanun'un 63'üncü maddesinde ve Yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak çalıştıran işveren veya işveren vekillerine idari para cezası uygulanacağı ifade edilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, fazla çalışma süresinin bir yılda 270 saatten fazla olmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette istihdam edilen 86 personele ilişkin fazla çalışma süresinin 4857 sayılı Kanun'da belirlenen üst limiti aştığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, mevzuatta her ne kadar fazla çalışma süreleri belli esaslara bağlanmış olsa da Kanun'un 102'nci maddesinin (c) bendinde sayılı haller oluşmamış ise işverene karşı uygulanabilecek bir yaptırım bulunmadığı ifade edilmiştir. Buna göre Şirket; işveren, işçinin fazla çalışma için onayını almışsa, işçiye fazla çalışmasının karşılığını ödemişse yahut işçiye hak ettiği serbest zamanı süresi içinde kullandırmışsa, bu maddede yazılı para cezasına muhatap olunmayacağını belirtmiştir.

Ancak Bulgu konusu, 102'nci maddenin (c) bendinde düzenlenen idari para cezasına

ilişkin olmayıp, 104'üncü madde kapsamında düzenlenen idari para cezalarına ilişkindir. 102'nci madde, 41'inci maddede yer alan 270 saat düzenlemesinin aşılması halinde idari para cezası öngörmemektedir. Bu maddede ön görülen ceza, fazla çalışmalara ilişkin ücretin ödememesi, serbest zamanın kullanılmaması ve fazla saatlerde yapılacak çalışmalar için işçinin onayını almamasına ilişkindir ki, Bulguda bu konulara ilişkin bir eleştiri getirilmemiştir.

Şirket ayrıca, Kanun'un 104'üncü maddesi kapsamında düzenlenen idari para cezasının, 63'üncü maddede belirtilen haftalık çalışma saatinin aşılması yahut farklı biçimde değiştirilmesi halinde verilmesi gerekeceğini belirtmiştir. Bu çerçevede Şirket, fazla çalışmanın yıllık 270 saati geçmesinin Şirket açısından idari para cezası doğurmayacağını, ancak işçiye iş akdini haklı olarak fesih hakkı vereceğini; çalışma sürelerinin, 63'üncü maddede belirtilen esaslarına uygun olarak belirlendiğini ifade etmiştir.

Ancak Bulgu konusu husus salt idari para cezasına ilişkin olmadığı gibi, yine Şirketin ifade ettiği şekliyle doğrudan Kanun'un 63'üncü maddesinde düzenlenen hususlara ilişkin değildir. Kanun'un 104'üncü maddesinde "*Bu Kanunun 63 üncü maddesinde ve bu maddede belirtilen yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerini çalıştıran ... işveren veya işveren vekiline binikiyüz Türk Lirası idari para cezası verilir*" ifadesi kullanılarak, idari para cezasının Yönetmelik kapsamında belirtilen süreler için de geçerli olduğu düzenlenmiştir. İşçilerin fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı hususu, idari para cezasına bakan tarafla anılan Yönetmelik kapsamında düzenlenmiştir.

Şirketin idari para cezası uygulanamayacağına ilişkin değindiği mevzuat hükümleri konuyla doğrudan ilişkili olmamakla beraber, Bulguda yer alan işçilerin fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı hususu, yukarıda da belirtildiği üzere salt idari para cezası açısından ele alınmamış, ayrıca Kanun'un 41'inci maddesi kapsamında eleştiri konusu yapılmıştır. Şirket idari para cezasına muhatap olmayacak olsaydı dahi bu durum, Kanunla getirilen kamu düzenine ilişkin hükümlere uymamaya dayanak oluşturmamaktadır.

Sonuç olarak, mevzuata uygun hareket edilmesi ve idari para cezasına muhatap olunmaması bakımından, Şirket bünyesinde istihdam edilen işçilere bir yılda 270 saati aşan fazla çalışma yaptırılmaması gerekmektedir.

BULGU 6: Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Bazı Alımlarda Mevzuata Uyulmaması

a) Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Bazı Alımlarda Piyasa Araştırmasının Yapılmadan Bir Firmadan Alınması

Şirketin doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği seyahat, konaklama ve günlük araç kiralama ve piyasa fiyat araştırması yapmadığı ve alımların tek bir Firmadan gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde; Kanun kapsamında olan kuruluşlardan büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunanların, maddede belirtilen limite kadar olan alımları (2022 yılı için 218.395,00 TL) ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapacakları konaklama, seyahat ve iase alımlarını, piyasa fiyat araştırması yapmak suretiyle doğrudan temin edebilecekleri belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.1.1.4'üncü maddesinde ise; ihtiyaçların doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilmesinde yapılacak piyasada fiyat araştırmasına ilişkin belgelerin, dayanakları ile birlikte onay belgesine ekleneceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen seyahat, konaklama ve günlük araç kiralama işlerinde piyasa fiyat araştırması yapılmadığı ve alımların tek bir Firmadan gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında piyasa fiyat araştırması yapılacağı ve buna ilişkin kanıtlayıcı belgelerin dosyasında saklanması sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi kapsamında gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında piyasa fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin kanıtlayıcı belgelerin dosyasında saklanması gerekmektedir.

b) Belli Bir Süreyi Gerektiren Muhtelif Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında doğrudan temin usulü ile yapılmış olan ve belli süreyi kapsayan mal, hizmet ve yapım işlerinde yükleniciler ile sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3'üncü maddesinde; bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılmasının idarenin takdirine bırakıldığı, belli süreyi gerektiren doğrudan temin tedariklerinde ise sözleşme yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, belli bir süreyi ihtiva eden ve doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde yüklenicilerle sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında doğrudan temin usulü ile yapılan ve belli süreyi kapsayan mal, hizmet ve yapım işlerinde yüklenici ile sözleşme yapılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, doğrudan temin yöntemi ile yapılan ve belirli bir süreyi gerektiren alımlarda yüklenicilerle sözleşme yapılması gerekmektedir.

BULGU 7: Teknik Şartnamede Öngörülen Bazı Yükümlülükler Yerine Getirilmediği Halde Yükleniciye Ceza Uygulanmaması

Şirketin yüklenicisi olduğu iş kapsamında, alt yükleniciye yaptırılan işin teknik şartnamesinde öngörülen bazı yükümlülüklerin alt yüklenici tarafından yerine getirilmemesine rağmen, alt yükleniciye cezai işlem uygulanmadığı görülmüştür.

Şirket tarafından 19.02.2021 tarihinde 22.918.295,00 TL + KDV bedelle ihale edilen "Evsel tip gaz sayaçlarının sökme-takma hizmeti" işinin teknik şartnamesinin "Cezalar" başlıklı 11'inci maddesinde;

"...

-Gecikmeli olarak teslim edilen (ait olduğu doğalgaz sayaçlarla birlikte teslim edilmeyen) doğalgaz sayacı değişim verisi tespit edildiği,

-Muhtelif Tipte Sayaçların Sökme ve Sayaç Bağlantı Yerlerinin Körlenmesi teknik şartnamede verilen süreyi aştığı tespit edildiği,

-UGETAM tarafından bildirilen termin programına, fotoğraflama, arşiv ve raporlama işlemleri gecikmeli veya eksik olarak teslim edilen her bir sayaç sökme takma işlemi tespit edildiği,

-Bildirilen arıza - şikayet ve ihbar işlerinin belirtilen süreler içerisinde kapatılmaması,

-Bildirilen saatler(07:30/19:00) dışında sayaç alan veya bırakan ekipler olması,

...”

Şeklinde ifade edildiği üzere, işin etkin uygulanmasına yönelik hususlar sıralanmış olup, bu durumlarda her bir madde için, kurulacak kontrol komisyonu kararına istinaden yükleniciye sözleşmede bildirilen sayaç sökme takma birim bedeli üzerinden (10, 20 veya 30 sayaç sökme takma bedeli) ceza uygulanacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından alt yükleniciye yaptırılan işin teknik şartnamesinde öngörülen ve yukarıda belirtilen yükümlülüklerin zaman zaman alt yüklenici tarafından yerine getirilmediği, ancak alt yükleniciye şartnamede ön görülen cezaların uygulanması yerine uyarı yazıları yazıldığı tespit edilmiştir.

Örneğin işin uygulanma sürecinde Şirketçe karşılaşılan “ekiplerin tek kişiyle sahaya çıkması”, “ekip üyelerinin belge eksikliği”, “sökme - tapalama işlemleri için ekip gönderilmemesi”, “arıza - şikayet ve ihbar kayıtlarına ekip gönderilmemesi” eksiklikleri ile yazılım programının incelenmesi neticesinde tespit edilen “Bildirilen saatler (07:30/19:00) dışında sayaç alan veya bırakan ekiplerin olması” durumlarına rağmen, alt yükleniciye cezai işlem uygulanmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, Bulgu kapsamında tespit edilmiş olan “ekiplerin tek kişiyle sahaya çıkması”, “ekip üyelerinin belge eksikliği”, “sökme - tapalama işlemleri için ekip gönderilmemesi”, hususlarının teknik şartnamenin 11’inci maddesine göre ceza gerektiren durumlar oluşturmadığı, yüklenici firmaya uyarı yazılarının hizmet kalitesinin artırılması amacıyla gönderildiği; yıl sonunda periyodik bakımı gelen sayaçların kalibre edilmemesi durumunda vatandaşın yüksek tutarlarda idari para cezaları ile karşılaşabileceği ve yaşanacak gecikmeler nedeniyle mağdur olabileceği, vatandaşın mağdur edilmemesi ve kanuni süresinde sayaçların kalibre edilebilmesi adına teknik şartnamenin 5.5 maddesinde yer alan “Abonelerin rahatsız edilmemeleri için, sayaç sökme-takma işi haftanın 6 günü (Pazar günü hariç) 08.00-19:00 saatleri arasında yapılacak, yüklenici bu hususta herhangi bir değişikliğe ihtiyaç duyar ise, değişiklik için mutlaka İdarenin onayını alacak ve ancak onay alabildiği takdirde değişiklik uygulamaya geçebilecektir. Sadece ihbar ekipleri 7 gün 24 saat ihbar ve müşteri şikayetlerine müdahale edecektir.” hüküm doğrultusunda idarenin onayı ile sürelerde değişiklik yapılabileceği dolayısı ile sayaç değişim saatlerinde esneklik

gösterilebildiği, bundan sonraki süreçte uyarılar doğrultusunda gerekli uygulamaların yapılacağı ifade edilmiştir.

Şirket tarafından bundan sonraki süreçte Bulgu doğrultusunda gerekli uygulamaların yapılacağı ifade edilmiş olmakla birlikte, bazı hususların teknik şartnamenin 11'inci maddesi kapsamında ceza gerektiren durumlar oluşturmadığı ve İdarenin onayı ile sayaç değişim saatlerinde esneklik gösterilebileceği belirtilerek, Bulgunun esasına ilişkin farklı ifadelerde bulunulduğu görülmektedir.

Her ne kadar “ekiplerin tek kişiyle sahaya çıkması”, “ekip üyelerinin belge eksikliği”, “sökme - tapalama işlemleri için ekip gönderilmemesi”, hususlarının teknik şartnamenin 11'inci maddesine göre ceza gerektiren durumlar oluşturmadığı belirtilmiş olsa da “sökme - tapalama işlemleri için ekip gönderilmemesi” uyarı yazısının 11'inci madde de yer alan “*Muhtelif Tipte Sayaçların Sökme ve Sayaç Bağlantı Yerlerinin Körlenmesi teknik şartnamede verilen süreyi aştığı tespit edildiği*” ibaresi ile birebir ilişkili olduğu açıktır. “Ekiplerin tek kişiyle sahaya çıkması”, “ekip üyelerinin belge eksikliği” hususları ceza gerektiren maddelerde doğrudan sayılmamış olmakla birlikte, bu hususların gerek personel yetersizliğine gerek farklı aksaklıklara işaret ettiği ve dolaylı olarak “sökme - tapalama işlemleri için ekip gönderilmemesi”, “Bildirilen saatler (07:30/19:00) dışında sayaç alan veya bırakan ekiplerin olması” ile “arıza - şikayet ve ihbar kayıtlarına ekip gönderilmemesi” gibi doğrudan ceza gerektiren hususlara yol açtığı anlaşılmaktadır.

Şirket bu uyarı yazılarının cezai işlem gerektirmediğini belirtse de, Bulguda bu hususlara yer verilmesinin nedeni cezai işlem gerektirdikleri için değil, bu durumların cezai işlem gerektiren hususların varlığına karine oluşturması ve cezai işlem gerektiren hususlardan biri olan “Bildirilen saatler (07:30/19:00) dışında sayaç alan veya bırakan ekiplerin olması” hususunun tespit edilmesine yönelik bilgisayar kayıtlarına bakılma süreci ile “arıza - şikayet ve ihbar kayıtlarına ekip gönderilmemesi” hususunun tespiti sürecinin anlatılması olmuştur.

Yine İdarenin onayı ile sayaç değişim saatlerinde esneklik gösterilebildiği ifade edilerek böyle bir onayın verildiği zımni olarak ifade edilmiş olsa da İdarenin onayına ilişkin gerek yerinde denetim sürecinde gerekse cevap ekinde herhangi bir onay yazısına rastlanılmamıştır.

Ayrıca cevapta “arıza - şikayet ve ihbar kayıtlarına ekip gönderilmemesi” durumuna ilişkin bir değerlendirmede bulunulmamıştır.

Sonuç olarak, Şirketin İstanbul İli genelinde evsel tip gaz sayaçlarının sökme - takma

işini yüklediği ve konunun doğalgaz gibi teknik ve güvenlik yönü bulunan hususlar içermesi yanında, alt yüklenici uygulamalarından kaynaklı aksaklıklardan Şirketin üst işverene sorumlu olacağı hususu dikkate alınarak, işin sözleşmesine uygun yürütülmesini teminen teknik şartnamede yer alan müeyyidelerin uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Şirket Ana Hizmet Binasının Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması

Şirketin, ana hizmet binası olarak kullandığı taşınmazın, yapı kullanma izin belgesinin bulunmadığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Yapı kullanma izni" başlıklı 30'uncu maddesinde; yapılar tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde ise bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren idareden izin alınmasının mecburi olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından Genel Müdürlük binası olarak kullanılan taşınmazın yapı kullanım izin belgesinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, Bulgu konusu yapıda kiracı olarak bulunduğu, yapı kullanma izin belgesinin alınması ya da faaliyetlere imara uygun yapılarda devam edilmesi için mal sahibi olan İstanbul Büyükşehir Belediyesine resmi yazı ile talepte bulunduğu belirtmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin ruhsatlı yapılarda faaliyet göstermesi İBB'nin değil Şirket Yönetiminin sorumluluğunda olduğundan, ruhsatlandırma işlemleri tamamlanana kadar Şirket faaliyetlerinin imara uygun yapılarda devam etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>